

Znižovanie emisií skleníkových plynov v EÚ: národné ciele do roku 2030

Znižovanie emisií skleníkových plynov v EÚ

V nariadení o tzv. spoločnom úsilí sa stanovujú národné ciele pre zníženie emisií skleníkových plynov, ktoré majú pomôcť EÚ dosiahnuť do roku 2050 nulové čisté emisie CO₂.

Na pomoc v boji proti zmene klímy si EÚ stanovila ambiciózne ciele na zníženie emisií skleníkových plynov. EÚ chce týmto dosiahnuť [klimatickú neutralitu do roku 2050](#) a tento cieľ spolu s priebežným cieľom znížiť emisie o 55 % do roku 2030 sú stanovené v európskom klimatickom zákone. EÚ zároveň spustila [rôzne iniciatívy na dosiahnutie klimatických cieľov](#). Jednou z nich je nariadenie o spoločnom úsilí, ktoré sa aktualizuje v rámci legislatívneho balíka

„Fit for 55“.

Čo je tzv. spoločné úsilie?

V nariadení o spoločnom úsilí sa stanovujú záväzné ciele na zníženie emisií skleníkových plynov pre každú členskú krajinu v sektoroch, na ktoré sa nevzťahuje [systém obchodovania s emisiami](#), ako je doprava, poľnohospodárstvo, budovy a odpadové hospodárstvo. Tieto sektory sú za tvorbou **väčšiny skleníkových plynov v EÚ** (približne 60 % celkových emisií EÚ).

S cieľom zaručiť, aby sa všetky krajiny podieľali na úsilí EÚ o zníženie emisií pochádzajúcich z uvedených sektorov, sa v nariadení o spoločnom úsilí stanovujú záväzné ročné ciele emisií skleníkových plynov pre krajiny na obdobie rokov 2021 - 2030, ako aj pravidlá určovania ročných emisných kvót a spôsob hodnotenia pokroku.

Parlament 14. marca 2023 odhlasoval [zvýšenie úrovne pri znižovaní emisií skleníkových plynov do roku 2030](#) z 30 % na 40 % v porovnaní s úrovňou z roku 2005.

Aké sú navrhované vnútroštátne ciele?

Po prvýkrát sa od všetkých krajín EÚ vyžaduje, aby znížili svoje emisie skleníkových plynov o 10 až 50 %. Národné ciele sa líšia v závislosti od hrubého domáceho produktu na obyvateľa a nákladovej efektívnosti jednotlivých krajín. Okrem toho budú musieť členské štáty zabezpečiť, aby neprekročili svoj ročný prídel emisií skleníkových plynov.

Krajina	Predchádzajúci cieľ pre 2030 vzhľadom na rok 2005	Nový cieľ pre rok 2030 v porovnaní s rokom 2005 (podľa návrhu Komisie)
Luxembursko	- 40 %	- 50 %
Švédsko	- 40 %	- 50 %
Dánsko	- 39 %	- 50 %
Fínsko	- 39 %	- 50 %
Nemecko	- 38 %	- 50 %
Francúzsko	- 37 %	- 47,5 %
Holandsko	- 36 %	- 48 %
Rakúsko	- 36 %	- 48 %
Belgicko	- 35 %	- 47 %
Taliansko	- 33 %	- 43,7 %
Írsko	- 30 %	- 42 %
Španielsko	- 26 %	- 37,7 %
Cyprus	- 24 %	- 32 %
Malta	- 19 %	- 19 %

Portugalsko	- 17 %	- 28,7 %
Grécko	- 16 %	- 22,7 %
Slovinsko	- 15 %	- 27 %
Česko	- 14 %	- 26 %
Estónsko	- 13 %	- 24 %
Slovensko	- 12 %	-22,7 %
Litva	- 9 %	- 21 %
Poľsko	- 7 %	- 17,7 %
Chorvátsko	- 7 %	- 16,7 %
Maďarsko	- 7 %	- 18,7 %
Lotyšsko	- 6 %	- 17 %
Rumunsko	- 2 %	- 12,7 %
Bulharsko	0 %	- 10 %

Zdroj: *Návrh Komisie na aktualizáciu nariadenia (EÚ) 2018/842*

Europoslanci pracujú na plánoch znížiť emisie skleníkových plynov v Európe ©AP Images/European Union-EP

Krajiny budú mať obmedzenú flexibilitu, pokiaľ ide o emisie, ktoré môžu ušetriť z predchádzajúcich rokov, požičať si z budúcich rokov alebo o to, v akom rozsahu môžu

obchodovať s pridelenými kvótami s inými krajinami EÚ.

Na žiadosť Parlamentu sa informácie o vnútroštátnych opatreniach v rámci nariadenia o spoločnom úsilí budú zverejňovať v prístupnejšej forme tak, aby sa zabezpečila zodpovednosť členských štátov.

Pred nadobudnutím účinnosti musia pravidlá ešte formálne schváliť členské krajiny EÚ v Rade.

Ďalšie iniciatívy na zníženie emisií skleníkových plynov

Existujú aj ďalšie opatrenia, ktoré majú EÚ pomôcť splniť záväzky vyplývajúce z Parížskej dohody o zmene klímy:

- Nové limity na emisie CO₂ z áut a dodávok v skratke
- Dovozné clo na uhlík - ako zabrániť výrobným podnikom, aby obchádzali pravidlá ohľadne emisií uhlíka
- Emisie z leteckej a lodnej dopravy: fakty a čísla (infografika)

Pozrite si našu infografiku o pokroku EÚ pri dosahovaní cieľov v oblasti zmeny klímy do roku 2020.

Zistite viac

[Legislatívny proces](#)

[Brífing: revízia nariadenia o spoločnom úsilí pre obdobie 2021 - 2030](#)

[Európska komisia: zvyšovanie ambície EÚ v oblasti nariadenia o spoločnom úsilí](#)

[Často kladené otázky: Nariadenie o spoločnom úsilí](#)